

De vzw Auschwitz in Gedachtenis heeft een uitgebreid aanbod aan reizende tentoonstellingen die door scholen, culturele centra en dergelijke gratis kunnen ontleend worden. Dit artikel komt aan bod in de tentoonstelling 'België 1914-1945, in het oog van de storm', die aangedikt wordt met een uitgebreide catalogus en een pedagogisch farde voor leerlingen. Meer informatie en reservatie: georges.boschloos@auschwitz.be

VOLKSVERPLAATSINGEN, VLUCHTELINGEN EN STAATLOZEN

→
Griekse vluchtelingen verlaten het platgebrande Smyrna - 1922.

© Maurice Branger/Roger Vliet/Photo News

De Joods-Amerikaanse politiek-filosoof Hannah Arendt bindt er geen doekjes om wanneer het op minderheden aankomt die in een politieke wrange positie zijn terechtgekomen: "Eens ze hun vaderland verlaten hebben, zijn ze vaderlandsloos geworden; eens ze hun Staat verlaten hebben, zijn ze staatloos geworden; eens hen de rechten ontzegd werden waarop ze als mens aanspraak konden maken, hadden ze geen rechten, ze waren het bezinsel van de aarde."

Volksverhuizingen zijn van alle tijden; eeuwen hebben mensen gezworven. In de moderne tijd vinden vele volksverplaatsingen plaats ten gevolge van onder andere godsdienstoorlogen of door

andere omstandigheden. Mensen verhuizen wanneer ze in eigen land geen zicht op toekomst meer hebben, en ze het geluk elders trachten na te streven.

Echter, na het uiteenvallen van het eind negentiende-eeuwse Europa na het einde van de Eerste Wereldoorlog, worden honderden miljoenen Europeanen getroffen door – vaak tegen eigen wil – grens- en staatsveranderingen. Talrijke mensen worden gedwongen te verhuizen aangezien ze in de nieuw gecreëerde staat uitgesloten worden en dit ten gevolge van politiek-demografische wijzigingen.

Nieuw – vaak ongevroegde – ontstane bevolkingsgroepen krijgen het niet louter moeilijk bij de gedachte hun thuisland (waar zij

reeds voor meerdere generaties hebben gewoond en er een toekomst hebben opgebouwd voor hun nageslacht) te moeten verlaten, maar eveneens krijgen zij het moeilijk te verduren bij aankomst in hun 'nieuw aankomstland'. Inwoners van de landen waar zij heen gevlucht zijn aanvaardden niet altijd de 'nieuwkomers' even vriendelijk en broederlijk. Zij worden geweerd en zelfs (op sociaal als op juridisch vlak) uitgesloten en gemarginaliseerd. Tevens hebben vele vluchtelingen het moeilijk zich aan te passen en zich te integreren in het land waar zij aankomen. ■

Johan Puttemans

Pedagogisch coördinator
Vzw Auschwitz in Gedachtenis

Naam en voornaam

Klas / Les

Opdracht

Zoek de volgende woorden op:
(Gebruik een woordenboek, encyclopedie of maak gebruik van het Internet. Denk er wel aan steeds je bronnen te vermelden.)

- Vluchteling
- Migratie (immigratie, emigratie, transmigrant)
- Staatloosheid
- Vaderlandloosheid
- Volksverhuizing
- Minderheid

Eventueel als huistaak:

Nadat je alles opgezocht hebt, zou je kunnen zeggen of je het ermee eens bent?

Het zou interessant zijn indien jullie definities klassikaal besproken worden zodat jullie tot een consensus kunnen komen.
Let op: éénieders argument moet gehoord worden en moet bediscussieerd (kunnen) worden.

Opmerkingen leerkracht

SPOREN VAN HERINNERING

is een driemaandelijks uitgave van
vzw Auschwitz in Gedachtenis

www.auschwitz.be